

Kitabu cha Danieli - Nambari Mia Moja na Kumi na Nne

و لئى قزەح ىىنى بىش ئۆپ ىىن ووب واوہت ىىن درکارک شائ: مہہ اود ىہر وہد
ہک ۱۴۴,۰۰۰ ىىن درکارؤم

Jeff Pippenger
2024-03-03

وہئ. ىہوہز ىو وژئىم ىوہن اود، اد 2001 ىرہبمہتپئىس ىى 11 ىىن ىب ىا و نىمہئىس ىىنتاہ ہک ىہوہن وہئ
ىکئىتسہوئى ہپ کھو موہن اکہئى ىرہل ىم نہى الہل، تاکہد تسارتشپ ىہئىتسار مہئى ہک لایقزہح ىہقہد
،ادہو وژئىم وہل. وود ىشہب قوقہبہح ہب ىہؤب و، ارتش ىہگئىت ہکہئىچک ہد ىلہتہم ہب و خوہتسار
،ىد متاہ اد 1844 ىرہبؤتکئوئى ىى 22 ىل مک و، «تئوہکان اود رتئى» ہک، وود ىشہب قوقہبہح ىىن ىب
ىىن ىبشئىپ مالہب. ووب ناکہووترگکہئى متہئى ال ىو ىل ووتامک ىزن ىہمہشکہئى ىاسا ىىن اش ىىنئىپ
و دہس ىىن درکارؤم ىو وژئىم ىل ىواوہت ہب، تئىشئىکان ژئرد رتئى ىہک ىىن ىب و ہب تہر ابہس لایقزہح
ىتسہد اد 2001 ىرہبمہتپئىس ىى 11 ىل، ىا و نىمہئىس ىىنتاہ ہب ہک ىوہئى، ىد متہووتاہ ادرازہ راوچ و لچ
درکئىپ.

Basi izwi la Mukama ne liza gye ndi, nga ligamba nti, Omwana w'omuntu, mugero ki ogwo gwe mulina mu nsi ya Isiraeri, nga mugamba nti, Ennaku ziwandaggala, era okwolesebwa kwonna kufa? Kale obagambe nti, Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti; Ndikomya omugero guno, era tebaligukozesa nate ng'omugero mu Isiraeri; naye obagambe nti, Ennaku ziri kumpi, era n'okutuukirira kw'okwolesebwa kwonna. Kubanga tewaliba nate kwolesebwa kwonna okw'obwereere newakubadde okulagula okw'okusiiima abantu munda mu nnyumba ya Isiraeri. Kubanga nze ndi Mukama: ndyogera, era ekigambo kye ndyogera kirituukirira; tekiryeyongerera kulwawo nate: kubanga mu nnaku zammwe, ai ennyumba eajeemu, mwe ndyogerera ekigambo, era ndikiruukiriza, bw'ayogera Mukama Katonda. Nate izwi la Mukama ne liza gye ndi, nga ligamba nti, Omwana w'omuntu, laba, ab'ennyumba ya Isiraeri bagamba nti, Okwolesebwa kw'alaba kwa nnaku nnyingi ezijja, era alagula ebiro eby'ewala ennyo. Kale obagambe nti, Bw'ati bw'ayogera Mukama Katonda nti; Tewaliba kigambo kyange kyonna ekiriddamu kulwawo nate, naye ekigambo kye nayogera kirikolebwa, bw'ayogera Mukama Katonda. Ezeekyeri 12:21–28.

Aabiiqtiit tamarmik ullut kingullit pillugit oqaaseqarput, aammalu “takorluugaq asuliusoq” aamma “siunersuut kusanartumik sallusuinnerusaarutaasoq” “Israeliup illuaniittoq” tassaavoq sialuk kingulleq peqquserluutaasoq, “eqqissineq isumannaassuserlu” pillugit tusarliussaq, oqartoq: “takorluugarlu takugaa ullunut amerlasuunut suli takkutissunut tunngavoq, aammalu piffissat ungasissut pillugit siulittuivoq.” Tamanna tassaavoq Habakkukip “oqallinnera”, tassami taakku “takorluugaq asuliusoq” saqqummiussisut “takorluukkap takugaa”-anut akerliusumik oqallittarmata. Oqarput: “Takorluugaq takugaa ullunut amerlasuunut suli takkutissunut tunngavoq, aammalu piffissat ungasissut pillugit siulittuivoq.” Tusarliussap eqqissineq isumannaassuserlu pillugit aallartitai oqarput: “ullut sivitsorneqarsimalerput, takorluukkat tamarmik iluatsinneq ajorput,” kingullermi taanna ulloq 18. juuli 2020 siulittuutigisimannginnerpaa? “Takorluukkap

asuliusup” aallartitai aamma Ezekielimit kapitalip tassani immikkoortuini siullerni marlunni kinaassusersineqarput.

Ijambo ry’Uhoraho ryongera kunzaho, riti: Mwana w’umuntu, uba hagati y’inzu y’abagome, bafite amaso yo kureba ariko ntibareba; bafite amatwi yo kumva ariko ntibumva; kuko ari inzu y’abagome. Ezekiyeli 12:1, 2.

Abaneneri bose bahuriza hamwe, kandi bose bavuga iby’iminsi y’imperuka; kandi ubwo Kristo yavuganaga n’Abayuda b’abajyaga impaka mu mateka y’umurimo We, yasubiyemo amagambo ya Yesaya kugira ngo aranga abo Bayuda b’abajyaga impaka, bari icyo gihe batandukanywa n’Imana, ko bafite amaso yo kureba nyamara batabona, kandi bafite amatwi yo kumva nyamara batumva. Nk’uko byari bimeze icyo gihe, ni ko na none none Ezekiyeli abwira abagabo b’abasuzugura bo muri Adiventisime y’i Lawodikiya, ari bo Bayuda b’abajyaga impaka bo mu gihe cyacu, batangaza ubutumwa bw’amahoro n’umutekano bahanganye n’ubutumwa bw’invura y’itumba. Yesu yayoborwaga n’amategeko yashyize mu Ijambo Rye, bityo n’ubuhanuzi Bwe na bwo bwerekeye iminsi y’imperuka mu buryo bwihariye kurushaho kuruta iminsi yavugiyemo n’abo Bayuda b’abajyaga impaka.

Ngena niikhuulukha ninabo khusisimo, shichila nende balolanganga, halali shibalolanga tawe; nende baliuvanga, halali shibauvanga tawe, newe shibamanyililanga tawe. Ne khu bo buno bwitsulilwa obuloli bwa Esaias, bulomalanga mbu, Khwiva mwaliva, halali shimanyilila tawe; ne khulola mwalola, halali shimona tawe. Shichila omwoyo kwa abantu bano kukhalile kukhongo, ne amatwi kabu kabulile khwiva, ne amiiso kabu kabuyinga bo bene; olwa lumu balabole nende amiiso kabu, ne buve nende amatwi kabu, ne bamanyilile nende emyoyo chiabu, ne bahinduke, ne imbahonie. Halali amiiso kenu kaomukhabi, shichila kalolanganga; ne amatwi kenu, shichila kauvanga. Shichila toto imbaboolela, mbu abanabii abanji nende abantu abalongoofu beegombanga khulola bino bimulolanganga, halali shibabilola tawe; nende khwiva bino bimuvanga, halali shibabiva tawe. Mathayo 13:13–17.

Abantu abe bawuka, ariko ntibumve, kandi babona, ariko ntibone—iyo ni yo kamenyetso k’abahoze ari ubwoko bw’Imana bari mu nzira yo gusimburwa. Iyo mimerere y’ubuhanuzi ni ugusohora k’ubuhanuzi bwa Yesaya bwavuze iby’iyo mimerere. Nk’uko bimeze ku bahanuzi bose, Yesaya hamwe na Kristo baravuga iby’iminsi ya nyuma.

Mu mwaka umwami Uziya yafiriyemwo, naje mbona Umwami avyagiye ku ntebe y’ubwami, asumbiriye kandi ashyizwe hejuru; kandi igice c’impuzu yiwe cakwira urusengero. Hejuru yiwe hahagaze abaserafi; umwe wese yari afise amababa atandatu; kuri abiri yipfuka mu maso, kuri abiri yipfuka ibirenge, no kuri abiri akaguruka. Maze umwe ahamagara uwundi, ati: Yera, yera, yera, ni Uhoraho Nyen’ingabo; isi yose yuzuye ubwiza bwiwe. Inkingi z’imiryango zinyiganyiga ku jwi ry’uwahamagara, kandi inzu yuzura umwotsi. Maze ndavuga nti: Mbega jewe, ndahahamutse! kuko ndazimanganye; kuko ndi umuntu afise iminwa ihumanye, kandi mba hagati mu bantu bafise iminwa ihumanye; kuko amaso yanje abonye Umwami, Uhoraho Nyen’ingabo. Maze umwe muri ba serafi angurukako, afise mu kuboko kwiwe ikara ryaka, yari yatoye n’utwuma ku gicaniro; maze arindabika ku kanwa, aravuga ati: Raba, iki gikoze ku minwa yawe; kandi ukugabitanya kwawe gukuweyo, n’icaha cawe kirahongowe. Kandi numva

ijwi ry'Umwami rivuga riti: Nzotuma nde, kandi ni nde azoja ku bwacu? Maze ndavuga nti: Ndi hano, ntuma jewe. Maze aravuga ati: Genda, ubwire ubu bwoko uti: Mwumve koko, ariko ntimutahure; kandi murabe koko, ariko ntimumenye. Unonere umutima w'aba bantu, uremeshe amatwi yabo, upfuke amaso yabo; kugira ngo ntibabonane n'amaso yabo, ngo ntibumvire n'amatwi yabo, ngo ntibatahure n'umutima wabo, ngo ntibahinduke ngo bakizwe. Yesaya 6:1–10.

Isaia, Ezeziela ni Kristo bose bahagarariye abashyirwaho ikimenyetso mu minsi y'imperuka, mu gihe cy'imvura y'itumba ya nyuma, ubwo ubutumwa nyakuri n'ubw'ibinyoma bw'iyoy mvura y'itumba ya nyuma burimo kujyirwaho impaka, mu gusohozwa kwa Habakuki igice cya kabiri. Dukurikije Yesu, mu gihe ibyo bisohora, abakiranutsi "barabona" imigani migufi, ari cyo kimenyetso cy'ubuhanuzi. "Abanyabwenge" basobanukirwa ubutumwa bw'ubuhanuzi bw'imvura y'itumba ya nyuma, ariko abagereranywa n'Abayahudi b'impaka ntibabona kandi ntibumva, kandi nk'uko Ezeziela abivuga bazana ubutumwa bw'amahoro n'umutekano bavuga ko isohozwa ry'ibyo byahanuwe rikiri kure cyane mu gihe kizaza. Ntibahakana ibyo byahanuwe; Abayahudi b'impaka bavugaga ku munwa gusa iby'ihanurwa ry'Umukiza wari ugiye kuza; ahubwo bashyize gusa icyo gikorwa mu gihe cya kure cyane kizaza. Nyamara Yesu yatangaje umugisha ku bari "kubona" ubutumwa bw'ubuhanuzi bw'igihe cyabo.

Di roja Mesîh de ew peyama bû ku di dema vaftîzbûna Wî de hat, gava ku Ruhê Pîroz daket. Daketina Ruhê Pîroz di vaftîzbûna Wî de pêşnişana daketina melaîkê Wahiya dehê di 11ê Tebaxa 1840an de dikir. Daketina ilahî di her du dîrokan de gihîştina peyama rastiya niha ya wê serdemê nîşan da; ji bo Îsa, ew peyama mirin û vejîna Wî bû, wek ku vaftîzbûna Wî wê temsîl dikir. Ji bo Milleriyan, ew peyama Îslamê ya wayeha yekem û duyem bû ku peyama ceribandinê ya pêxemberiya demê piştrast dikir. Her du van dîrokan bi gihîştina peyama ceribandinê ya barana paşîn di 11ê Îlona 2001an de li hev tîn. Ji ber vê yekê Xwişka White ya jêrîn tomar dike:

"1840–1844-ci illərdən verilmiş bütün xəbərlər indi qüvvətlə bəyan edilməlidir, çünki istiqamətini itirmiş çoxlu insanlar vardır. Bu xəbərlər bütün kilsələrə çatdırılmalıdır.

Kristo akati, 'Amebarikiwa macho yenu, kwa maana yanaona; na masikio yenu, kwa maana yanasikia. Kwa maana amin, nawaambia, ya kwamba manabii wengi na watu wenye haki walitamani kuona mambo hayo mnayoyaona, wala hawakuyaona; na kusikia mambo hayo mnayoyasikia, wala hawakuyasikia' [Mathayo 13:16, 17]. Heri macho yale yaliyoona mambo yale yaliyoonekana katika mwaka wa 1843 na 1844.

"Ujumbe umetolewa. Wala kusiwe na kucheleva katika kuurudia ujumbe huo, kwa maana ishara za nyakati zinatimizwa; kazi ya kufunga lazima ifanyike. Kazi kubwa itafanyika katika muda mfupi. Hivi karibuni ujumbe utatolewa kwa agizo la Mungu, nao utakua na kuwa kilio kikuu. Ndipo Danieli atasimama katika sehemu yake, ili kutoa ushuhuda wake.

"Kwikumbusho kya makanisa getu ni lazima kisisimuliwe. Tumesimama katika mipaka ya tukio kuu kuliko yote katika historia ya ulimwengu, naye Shetani hapaswi kuwa na uwezo juu ya watu wa Mungu, akiwafanya walale usingizi wa kiroho. Upapa utaonekana katika uwezo wake. Wote sasa ni lazima waamke na wayachunguze Maandiko, kwa maana Mungu atawajulisha waaminifu Wake yale yatakayokuwapo katika wakati wa mwisho. Neno la Bwana

linapaswa kuwajia watu Wake kwa nguvu....”

“Eci nicyo nashikirijwe—yuko turi mu bitotsi, kandi tutazi igihe co kugendererwamwo kwacu. Ariko nimba twicisha bugufi imbere y’Imana, kandi tukayirondera n’umutima wose, izoboneka kuri twebwe.” Manuscript Releases, volume 21, 436–438.

Mbalo oyo etalisami na nsango ya solo ya lelo ya Masiya na lisolo ya Klisto, mpe na nsango ya solo ya lelo ya 1840 kino 1844, ezali kolakisa liboso na mikolo ya nsuka tango nsango ya Millerite ekozongelama. Baoyo na masolo wana bazali komonisama lokola bato bakoki te “komona mpe koyoka” “bayebi te ntango ya kotalela bango.” Tango Yisaya azali kolakisa mbala ya liboso batindami ya nsango ya lokuta ya mbula ya nsuka, oyo bamonaka, kasi bamonaka te, azali kotya elembo na ntango oyo eleko oyo ebandi, eleko oyo Ndeko mwasi White alobaki ete, “nsango ya mokano ya Nzambe oyo ekokola kino ekokóma koganga makasi.” “Mokano ya Nzambe” ezali komonisa ntango moko ya sikisiki oyo nsango yango esengelaki kokoma, mpe na molongo ya misato ya mokapo ya motoba ya Yisaya, Yisaya azali kolakisa polele ntango yango.

Ne ūyo āũzo tũri na kũuga atĩrĩ, Mũtheru, mũtheru, mũtheru, nĩ Jehova wa mbũri iria ciothe; thĩ yothe ãiyũrite na riiri wake. Isaia 6:3.

មិត្តភក្តិរបស់យើងគឺជា នរោត្តមសីហនុរាជ មហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
«បរិសុទ្ធន បរិសុទ្ធន បរិសុទ្ធន»
ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ក្នុងឈ្មោះស្រីសោយកំណាងឲ្យអស់អ្នកក្នុងស្ថានភាពស្រីសោយកំណាង
ប៉ុន្តែមិនយឺតឡើយ នោះមានសម្រាប់ឲ្យយើងនាំមកនូវ ១១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០១។

“Makana [malaika] bamonanga bilumbu bya ntuala, ntangu ntoto nyonso ukafuluka na nkembo na Ye, nzembo ya lukumu ya elonga ibandaka koyokana longwa epai ya moko kino epai ya mosusu na loyembo ya kitoko: ‘Mosantu, mosantu, mosantu, azali Nkolo ya mampinga.’ Bango batondisami mobimba na kosepelisa Nzambe na kopesa Ye nkembo; mpe na bozali na Ye, na nse ya bosembo ya kondima na Ye, balingaka lisusu eloko mosusu te. Na komema elilingi na Ye, na kosala mosala na Ye mpe na kosambela Ye, mposa na bango ya likolo penza ekokisami mobimba.” Review and Herald, December 22, 1896.

Na Septemba 11, 2001, ukutwikirwa kwa ba mano ne magana ane na makumi ane na bane kwatandikile, ne mvula ya kumwisho yatandikile okunyunyuta, ne mpaka ya Habakkuk yatandikile nga olugero lw’abawala ekkumi lwalikanga luddwamu. Mu kiseera ekyo obunnabbi bwa Ezekiel bwatuuka ku kutuukirira kwabwo okutukiridde. Ekigambo eky’Obunnabbi tekikyali kugenda kulwawo nate, era omulembe ogwalaba Septemba 11, 2001 gwe mulembe ogusembayo ogw’ensi eno, kubanga okwolesebwa ku nkomerero y’Obwadiwenti kulangirira okuggala kw’ekiseera ky’okusaasirwa ku kujja kwa Kristo okwokubiri. Omujulizi ow’okubiri ku nsonga eno gulabika mu kitabo kya Luka, essuula amakumi abiri mu emu.

Nge aũmbĩra ma, Rũrĩrĩ rũno ndirũgathira o mbere ya maũndũ maya mothe gũkinyia. Igũrũ na thĩ nĩĩgathira, no ciugo ciakwa itingĩthira. Luka 21:32, 33.

Luka kapitolo makumi abiri na limodzi, Yesu amadziwitsa m’badwo wotsiriza wa mbiri ya dziko lapansi. Iye wangopereka chithunzithunzi cha mbiri yopitirira patsogolo kuyambira pa

kuwonongedwa kwa Yerusalemu m’chaka cha 70, kufikira m’mbiri ya a Millerite. Kenaka amachoka m’nkhaniyo ya kuzindikiritsa mwachindunji mbiri yauneneri ndipo apereka fanizo limene limangobwereza ndi kukulitsa mbiri yauneneri imene Iye anapereka. Chotero anapereka mboni ziwiri zamkati ku nkhani yomweyi, ndipo anamaliza pozindikiritsa kuti “m’badwo” umene unaona zochitika zimenezi udzakhala ndi moyo kufikira pa kubweranso kwake, motero, mwa mawu a m’nkhaniyo, kuzindikiritsa m’badwo umene ukuimiridwa ndi anthu zikwi zana limodzi ndi makumi anayi kudza zinayi.

Tarihi ya kutiwa muhuri kwa wale laki moja na elfu arobaini na nne ni ya kizazi cha mwisho, nao hawaonji mauti, ingawa wanaishi katika wakati ambapo mbingu na nchi hupita.

Ariko umunsi w’Umwami uzaza nk’umujura nijoro; kuri uwo munsi ijuru rizavaho n’urusaku rukomeye, n’ibigize ibyaremwe bizashongeshwa n’ubushyuhe bukaze, kandi n’isi n’imirimo iyirimo bizakongoka. Noneho, ubwo ibyo byose bizasheshurwaho bityo, ni abantu bameze bate mukwiriye kuba bo, mu mibereho yose yera no mu kubaha Imana, mutegereje kandi mwihutisha ukuza k’umunsi w’Imana, umunsi aho ijuru, riri mu muriro, rizasheshurwaho, n’ibigize ibyaremwe bigashongeshwa n’ubushyuhe bukaze? 2 Petero 3:10–12.

Kuja kwa pili kwa Kristo kuliwakilishwa katika kubadilika sura kwa Kristo.

“Musa pa lupili lwa kusanduka nkeshi wa bupundishi bwa Kristo pa zambi ne mfwa. Aimenesheshe bano bakafuma mu nshinshi pa busangushi bwa balungami. Eliya, uyo waambulwilwe ku mulu chakuya kanda amone mfwa, aimenesheshe bano bakaba ne mweo pa ntanda pa kwisa kwa bubili kwa Kristo, ne bano bakaba ‘bashintilwa, mu katanci kamo, mu kupenuka kwa diso, pa mpanda wa kulekelesha;’ apo ‘uno mubili wa kufwa ulingile kuvwala bukabulo bwa kufwa iyo,’ ne ‘ebi ebibola bilingile kuvwala ebitaboli.’ 1 Korinti 15:51–53. Yesu wavwalikwe ne musana wa mu mulu, nga monka akamoneka apo akesa ‘ulwakwibili, ukwabula zambi, ku lupulukilo.’ Pantu akesa ‘mu lukumo lwa Wishi ne bangeli bashila.’ Abahebere 9:28; Marko 8:38. Ubulayo bwa Mupulushi ku bayekezwa ubu bwakwanishiwe. Pa lupili ubwami bwa lukumo bwa mu mazuwa ya mbele bwalangiwe mu kashimbe akanono,—Kristo Imfumu, Musa umwimilishi wa bashila babushiwe, ne Eliya wa bano baambulwilwe.” *The Desire of Ages*, 421.

Elia, ambaye hakufa, anawawakilisha wale mia moja na arobaini na nne elfu wasiokufa, naye Musa anawawakilisha wale wanaokufa. Katika siku za mwisho, makundi hayo mawili yanawakilishwa katika Ufunuo sura ya saba, kama wale mia moja na arobaini na nne elfu na umati mkuu. Muhuri wa tano unapofunguliwa katika Ufunuo sura ya sita, wale waliouawa na upapa katika Enzi za Giza wanapewa mavazi meupe.

“Na wakati alipokuwa ameifungua muhuri ya tano, nikaona chini ya madhabahu roho za wale waliouawa kwa ajili ya neno la Mungu na kwa ajili ya ushuhuda walioushikilia; nao wakalia kwa sauti kuu, wakisema, Hata lini, Ee Bwana, Mtakatifu na wa kweli, hukumu na kulipiza kisasi cha damu yetu kwa juu ya hao wakao juu ya nchi? Nao kila mmoja wao akapewa mavazi meupe [Walitangazwa kuwa safi na watakatifu]; nao wakaambiwa kwamba wapumzike bado kwa kitambo kidogo, hata watumishi wenzao pia na ndugu zao, watakaouawa kama wao walivyouawa, watakapotimizwa’ [Ufunuo 6:9–11]. Hapa kulikuwa na matukio

yaliyowasilishwa kwa Yohana ambayo hayakuwa halisi, bali yalikuwa yale ambayo yangekuwapo katika kipindi cha wakati ujao.” Manuscript Releases, volume 20, 197.

Abiciwe bazibariza ryari Imana izahōra urupfu rwabo. Umumaritiri yari afite ukwizera kwa Yesu mbere y’uko yicwa, kuko ari ukugaragaza uko kwizera nyine kwatumye ubupapa bumwica. Imyenda yera ishushanya gukiranuka kwa Kristo, ariko iyo myenda yera yahawe ayo bugingo yishwe, yayihawe nyuma y’ubumaritiri bwabo. Iyo myenda ni ikimenyetso cy’ubumaritiri, si ugukiranuka kwa Kristo gusa. Umumaritiri aba afite umwenda w’ugukiranuka kwa Kristo mbere y’uko yicwa. Iteraniro ryinshi ryo mu Byahishuwe 7 rihabwa imyenda yera, bityo rigashushanya abapfa muri icyo gihe cy’ubwicanyi buzaterwa n’itegeko ryo ku Cyumweru rigiye kuza. Ni cyo gituma ibihumbi ijana na mironko ine na bine bishushanywa na Eliya, kandi abizerwa bapfira mu Mwami bagashushanywa na Mose ku musozi wo guhindurirwaho ishusho.

Lek hna li pēt yaak naal ñeenti junni ñent fukk ñeent mooy maas gi dee wu, te ñoom la Kirist di wax ne ñoo di maas gi nekk ci dund ba bi asamaan ak suuf di weesu ci Luka saar ñaar fukk ak benn.

Tukatulizya omusomo guno mu kiwandiiko ekingiridako.

“Kwiza kwa Abeli kwari urugero rwa mbere rw’ubwansi Imana yari yaratangaje ko buzabaho hagati y’inzoka n’urubyarw’umugore—hagati ya Satani n’abamukorera, na Kristo n’abamukurikira. Kubw’icyaha cy’umuntu, Satani yari yarigaruriye ubwoko bwa muntu, ariko Kristo yari kubashoboka kwikuraho umutwari w’ingoyi ye. Igihe cyose, binyuze mu kwizera Umwana w’Intama w’Imana, umutima w’umuntu wihakana gukorera icyaha, uburakari bwa Satani burakongezwa. Ubugingo bwera bwa Abeli bwahamije ibinyuranye n’ikirego cya Satani cyavugaga ko bidashoboka ko umuntu yubahiriza amategeko y’Imana. Igihe Kayini, ayobowe n’umwuka wa wa mubi, yabonaga ko adashobora gutegeka Abeli, yararakaye cyane kugeza ubwo amwambuye ubugingo. Kandi aho hose hari abazahagarara bashyigikira gukiranuka kw’amategeko y’Imana, uwo mwuka ni wo uzabagaragarizwaho. Ni wo mwuka mu bihe byose washinze imamba kandi ukongeza umurimo w’ikirundo cyo gutwikaho ku bigishwa ba Kristo. Ariko ubugome bwose bwagundaguriye umuyoboke wa Yesu buterwa na Satani n’ingabo ze, kuko badashobora kumuhatira kwemera gutegekwa na bo. Uwo ni umujinya w’umwanzi watsinzwe. Buri mwicanyi wa Yesu yapfuye ari umuneshi. Umuhanuzi aravugaga ati: “Bamunesheje [‘ya nzoka ya kera, yitwa Umwanzi, ari we Satani’] ku bw’amaraso y’Umwana w’Intama, no ku bw’ijambo ry’ubuhamya bwabo; kandi ntibakunze ubugingo bwabo kugeza ku rupfu.” Ibyahishuwe 12:11, 9.” Patriarchs and Prophets, 77.